ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRÅD

Økonomisk prognose - oktober 2018

Arbejdsmarkedet giver grønt lys for opsving

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1 sal. 1651 København V 33 75 77 10 www.ae.dk

Økonomisk prognose - oktober 2018

Arbejdsmarkedet giver grønt lys for opsvinget

af cheføkonom **Erik Bjørsted,** senioranalytiker **Jon Nielsen** og analytiker **Thomas Wilken**
med bidrag fra stud.polit. **Andreas Gorud Christiansen** og stud.polit. **Freja Englund**

Indhold

① Resumé af prognosen (s. 1)

② Nøgletal for prognose
Mere end 3 mio. beskæftigede i 2020 (s. 3)

③ Virksomhedernes investeringer halter
Der er behov for flere investeringer (s. 9)

④ Faktisk og strukturel beskæftigelse
Gode tider kan flytte grænser (s. 10)

Kontakt

Cheføkonom
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 12
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

1 Resume: Arbejdsmarkedet giver grønt lys for opsving

Det er 10 år siden, at dansk økonomi blev ramt af finanskrisen. Krisen resulterede i de største jobtab siden krisen i 30'erne, og det er først i år, at beskæftigelsen atter er kommet op over niveauet før krisen ramte.

Rekordhøj beskæftigelse i Danmark, men...

Det er imidlertid ikke noget buldrende opsving dansk økonomi oplever. Selvom der er jobfremgang, lave renter, pæne reallønsstigninger og udviklingen på boligmarkedet er gunstig, anvender forbrugerne her 10 år efter krisen fortsat en meget lav andel af deres indkomst på forbrug.

... intet buldrende opsving

Forbrugskvoten er faktisk på sit laveste niveau vi kan måle siden 1967. Der er dermed ikke noget, der tyder på, at en ny overophedning herfra står rundt om hjørnet.

Forbruget på sit laveste målt siden 1967

Virksomhedernes investeringer halter også fortsat. I forhold til beskæftigelsen, bliver der simpelthen ikke investeret nok i nye maskiner, produktionsanlæg og ny teknologi. Det kan have negative konsekvenser for vores fremtidige velstand.

Virksomhedernes Investeringer er ikke i gear

Når vi ser på de indenlandske forhold, er der altså ingen af de advarselslamper, som har blinket op til tidligere kriser, som lige nu blinker rødt. I resumefigur 1 er forbrugskvoten siden 1967 vist. Samtidig er de historiske kriser og de udløsende faktorer vist.

Ingen indenlandske advarselslamper blinker

Resumefigur 1. Forbrugskvoten og de historiske kriser og deres udløsende faktorer

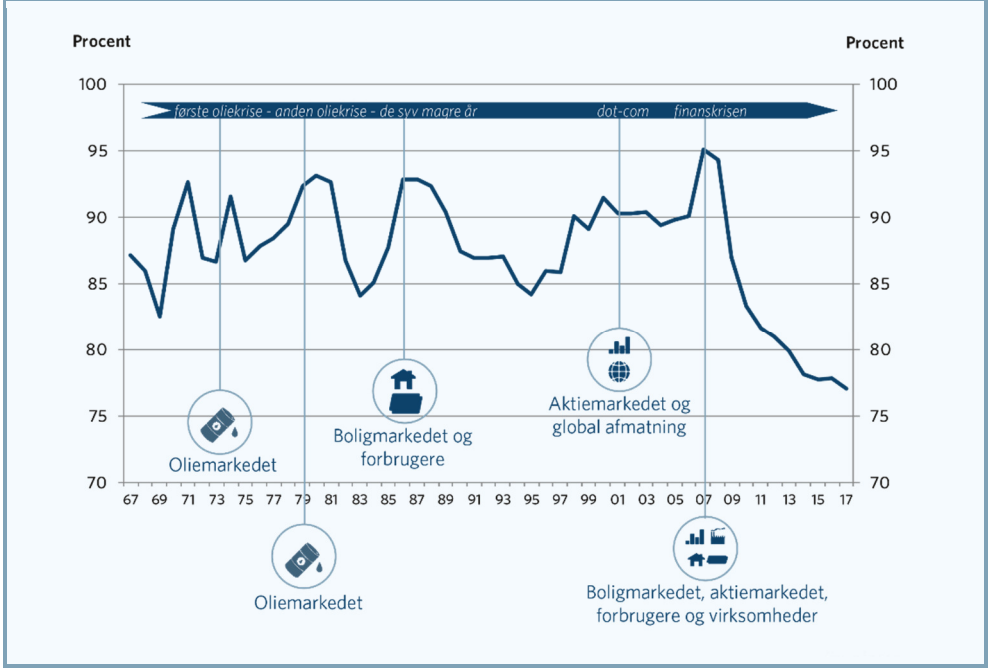

Tidligere når det har brændt på i dansk økonomi, og hvor vi er blevet ramt af en lavkonjunktur, har man forud for krisen ofte set en kraftig stigning i forbruget. Det var tilfældet op til 1986, som blev efterfulgt af de syv magre år og det var også tilfældet op til finanskrisen.

Op til tidligere kriser har vi ofte set en kraftig stigning i forbruget – det er fraværende

Ekstraordinært kraftige prisstigninger på boligmarkedet, som dem vi så op til finanskrisen, kan også være en advarsel om, at det går for hurtigt i økonomien. I de større byer har vi de seneste år set kraftige stigninger i boligpriserne, men i landet som helhed vurderes boligpriserne ikke at være ude af trit med de underliggende økonomiske forhold.

På boligmarkedet her vi ofte Set ekstraordinære prisstigniger inden en krise

Mangel på arbejdskraft og flaskehalse på arbejdsmarkedet er i øjeblikket til debat og flere frygter, at det er arbejdsmarkedet, der kan blive den udløsende faktor for en afmatning. Historisk har det dog aldrig været arbejdsmarkedet, der har været den udløsende faktor for en krise. Lønstigninger i 1987 var godt nok høje, men det var ikke tilbageslag i eksporten som fremkaldte de syv magre år.

Arbejdsmarkedet har historisk aldrig været den udløsende faktor for en krise

I dag ser vi heller ingen akut fare for en generel overophedning af arbejdsmarkedet. Der er blevet mere rift om arbejdskraften, men indtil videre er lønstigningerne moderate. Samtidig oplever vi en stor vækst i arbejdsstyrken. En fremgang, som vil fortsætte de kommende år. Det mindsker risikoen for en overophedning.

Heller ikke i dag er der akut fare for en generel overophedning af arbejdsmarkedet

Dansk økonomi ser ikke ud til at ramme muren foreløbigt. På den korte bane synes de internationale forhold såsom handelskrig, Brexit og udfasning af Den Europæiske Centralbank (ECB) opkøbsprogram til at være de største trusler mod opsvinget.

Største trussel kommer fra udlandet

I år forventer AE en jobfremgang på 44.000 personer. Beskæftigelsen ventes samtidig at vokse med 36.000 personer i 2019 og 24.000 personer i 2020. Jobfremgangen i år er faktisk en opjustering i forhold til AE's tidligere skøn og er på højde med jobfremgangen sidste år og der er udsigt til mere end 3 mio. personer er i arbejde i 2020. Opsvinget har derfor ikke mistet momentum og intet tyder på, at arbejdsmarkedet har ramt muren.

AE forventer en jobfremgang på 44.000 i år. Mere end 3 mio. i arbejde de næste år

BNP-væksten i år forventes blot at blive på 1,2 pct. Dan lave vækst skyldes primært teknik omkring et salg af et patent i 2017. Underliggende er opsvinget ikke blevet svækket, hvilket udviklingen på arbejdsmarkedet med al tydelighed viser. Væksten i 2019 og 2020 ventes at blive på hhv. 1,9 pct. og 1,8 pct. Den pæne jobfremgang vidner om, at den underliggende aktivitet i dansk økonomi, er højere end BNP-tallene umiddelbart antyder.

Lav vækst i år på 1,2 pct. Skyldes tekniske forhold. Job-lokomotivet buldrer derudaf

AE's prognose for BNP

AE's prognose for beskæftigelse

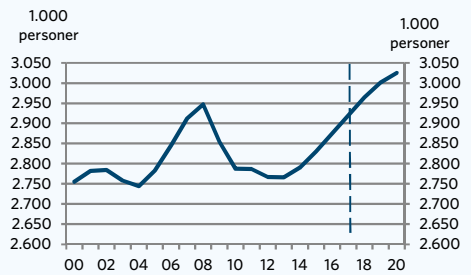

Fremgangen i dansk økonomi byder på en enestående chance for at få flere personer på kanten af arbejdsmarkedet ind i varmen. Op gennem 90'erne udfordrede vi herhjemme de underliggende grænser på arbejdsmarkedet. Beskæftigelsen lå i lange perioder i 90'erne over sit strukturelle niveau, som er det niveau beskæftigelsen har i en neutral konjunktursituation, uden at dansk økonomi blev overophedet.

Et stærkt arbejdsmarked kan presse grænserne, så flere får tilknytning

Et stærkt arbejdsmarked hånd i hånd med opkvalificering og en målrettet beskæftigelsesindsats kan vi ved at gentage kunststykket fra 90'erne sikre de svage grupper på kanten af arbejdsmarkedet en tættere og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Et stærkt arbejdsmarked og opkvalificering kan sikre socialpolitisk fremskridt

2 Nøgletal: Mere end 3 mio. beskæftigede i 2020

Væksten i BNP tegner i år til kun at blive på 1,2 pct. Den lave vækst skyldes dog ikke, at opsvinget i dansk økonomi har mistet momentum, men skyldes i stedet, at BNP i 2017 pga. af et salg af ét patent i 1. kvartal 2017 blev trukket kunstigt højt op.

Uden salget af patentet ville væksten i BNP i 2017 have været på omkring 1,9 pct. i stedet for 2,3 pct., og væksten i år ville alt andet lige være 0,4 pct.point højere.

At opsvinget på trods af den lave vækstrate i 2018 ikke har mistet momentum understreges også af, at beskæftigelsen i år ventes at vokse med 44.000 personer. Beskæftigelsesfremgangen i år, er dermed på niveau med fremgangen sidste år, og i forhold til AE's prognose fra foråret 2018 er beskæftigelsesfremgangen opjusteret en smule.

I 2019, hvor efterdønningerne af patentsalget i 2017 har lagt sig, forventer vi en vækst på 1,9 pct., mens væksten i 2020 forventes at blive på 1,8 pct. Det fremgår af tabel 1, som viser hovedtallene af AE's prognose, efterår 2018. I bilag 1 findes en tabel over de samlede nøgletal i AE's prognose.

Tabel 1. Nøgletal AE's prognose efterår 2018

	2017	2018*	2019*	2020*
		Realvækst, kædede værdier, pct.		
BNP	2,3	1,2	1,9	1,8
		Ændring 1.000 personer		
Beskæftigelse	46	44	36	24
Bruttoledighed	116	108	103	99

Anm: Beskæftigelse er i personer, bruttoledighed er i fuldtidspersoner
Kilde: AE's efterårsprognose, 2018.

Beskæftigelsesfremgangen ventes at fortsætte i både 2019 og 2020. I 2019 ventes en beskæftigelsesfremgang på ca. 36.000 personer, mens beskæftigelsen ventes at vokse med yderligere 24.000 personer i 2020. Dermed er der udsigt til mere end 3 mio. personer er i arbejde i 2020. Det fremgår af figur 1.

Figur 1. AE's beskæftigelsesprognose

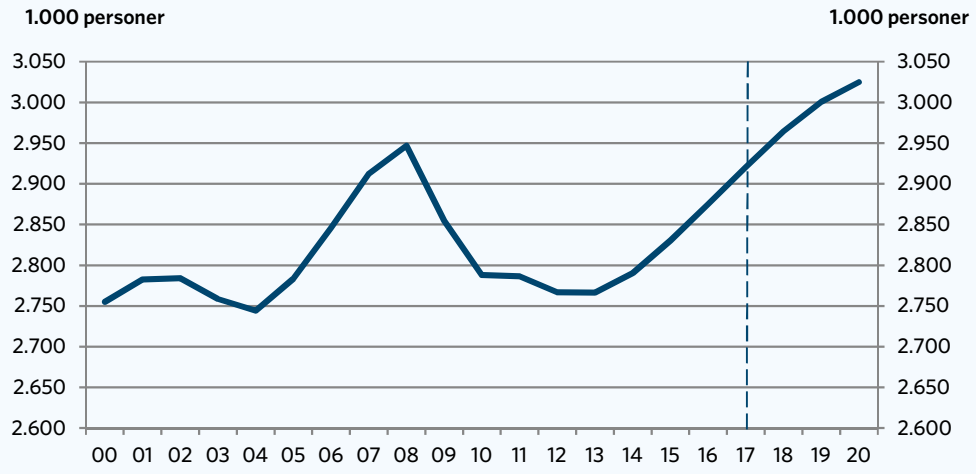

Kilde: AE's efterårsprognose 2018.

Den største usikkerhedsfaktor knytter sig til væksten i udlandet. De fleste prognoser fra udlandet peger på, at væksten blandt vores vigtigste samhandelspartnere ventes at toppe i år, hvorefter væksten i 2019

og 2020 ventes at aftage. Det fremgår af tabel 2, som viser et vægtet gennemsnit af vækstskønnene for Danmarks største samhandelslande.

Tabel 2. Vækstskøn for udlandet

	2018	2019	2020
		Pct.	
USA	2,9	2,6	1,9
Tyskland	2,0	1,7	1,4
Sverige	2,6	2,0	2,0
Storbritannien	1,3	1,5	1,6
Norge	1,9	2,0	2,1
Nederlandene	2,7	2,2	1,7
Frankrig	1,7	1,7	1,6
Italien	1,2	1,1	1,1
Finland	2,7	2,2	2,0
Kina	6,6	6,4	6,0
Sammenvejet udlandsvækst	**2,5**	**2,2**	**2,0**

Kilde: AE på baggrund af Concensus Forecasters og OECD.

Samtidig forventes Den Europæiske Centralbank (ECB) at stramme pengepolitikken. Til december udløber ECB's opkøbsprogram, og ECB ventes også at hæve renten på et tidspunkt i anden halvdel af 2019. En stramning af pengepolitikken vil alt andet lige dæmpe efterspørgslen i Europa.

Herudover kan resultaterne af Brexit og en eskalering af handelskrigen mellem USA og Europa/Kina sænke væksten. Effekterne er forbundet med stor usikkerhed, men en lille åben økonomi, som Danmark, vil ikke kunne undgå at mærke effekterne af en decideret handelskrig.

2.1 Stigende arbejdsstyrke gør, at arbejdsmarkedet ikke er rødglødende

Siden foråret 2013 er beskæftigelsen vokset næsten uafbrudt måned efter måned. Alligevel er arbejdsløsheden ikke faldet i samme opfang. Tidligere har vi ellers set, at når beskæftigelsen stiger, så falder arbejdsløsheden markant. Det var f.eks. tilfældet under sidste opsving fra 2004-2008.

Figur 2 viser udviklingen i bruttoledigheden fra december 2004 og frem til december 2020. Som det fremgår, så faldt ledigheden markant under opsvinget i 00'erne.

Det fremgår ligeledes, at mens beskæftigelsen de sidste år er steget markant, så er ledigheden ikke faldet i samme omfang som tidligere.

At ledigheden ikke falder nær så kraftigt, som beskæftigelsen vokser afspejler, at arbejdsstyrken samtidig vokser. Flere og flere melder sig klar til tjeneste på arbejdsmarkedet, og er klar til at tage fat, og mange ældre bliver også længere tid på arbejdsmarkedet. Det er en positiv udvikling, som også vil fortsætte de kommende år, og som vil være med til at mindske risikoen for omfattende flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked.

Faktisk har det under dette opsving været karakteristisk, at beskæftigelsen og arbejdsstyrken er vokset langt mere i takt end det var tilfældet under opsvinget fra 2004 til 2008. Faldet i arbejdsløsheden har under dette opsving derfor været relativt behersket.

Figur 2. Udviklingen i arbejdsløsheden fra december 2004 til december 2020

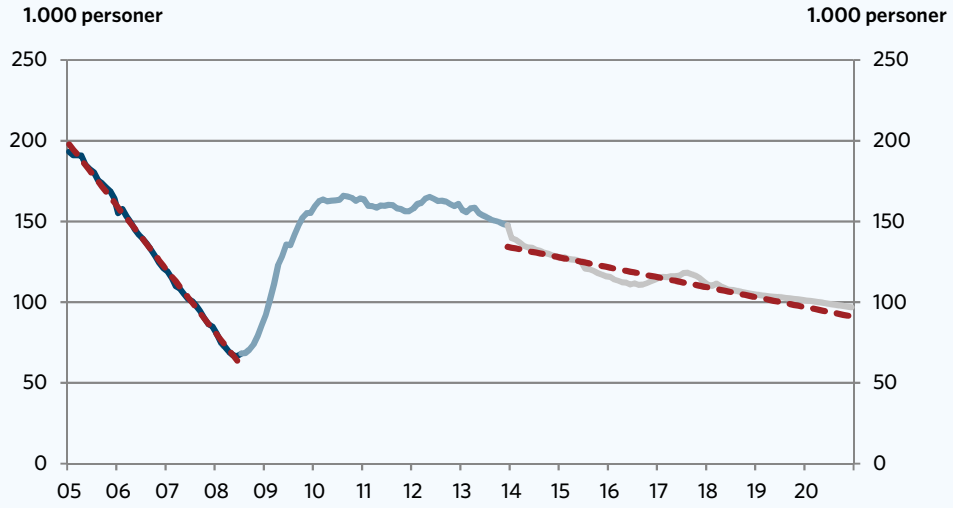

Anm.: Data sæsonkorrigeret. Den stiplede linje viser tendensen i arbejdsløsheden.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Finansministeriet.

I de gode år fra 2004 til 2008 steg beskæftigelsen med næsten 188.000 personer. Samtidig steg arbejdsstyrken med omkring 78.000 personer. Det betød, at ca. 40 pct. af jobfremgangen dengang kunne tilskrives en stigende arbejdsstyrke.

De sidste fire år har vi oplevet en fremgang i beskæftigelsen på næsten 150.000 personer. I samme periode er arbejdsstyrken steget med mere end 120.000 personer. Det betyder, at mere end 80 pct. af jobfremgangen kan forklares ved, at arbejdsstyrken udvides markant i disse år – og altså mere end dobbelt så meget, som sidst der var opsving i Danmark. Det fremgår af figur 3, som viser andelen af jobfremgagen, der kan tilskrives en stigende arbejdsstyrke i perioderne 2004-2008 og 2013-2017.

Figur 3. Andel af jobfremgang som kan tilskrives flere i arbejdsstyrken

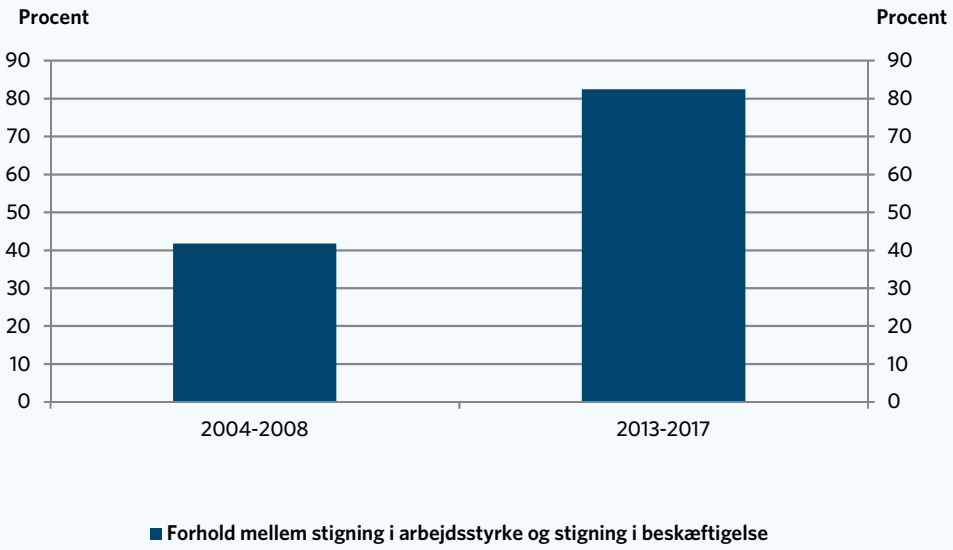

Kilde: AE på baggrund af ADAM's databank.

Pga. de mange arbejdsmarkedsreformer vi har gennemført siden 2006 forventes arbejdsstyrken fortsat at vokse de kommende år. Samtidig kan de gode tider give bedre plads til de mennesker, som hidtil har befundet sig i udkanten af arbejdsmarkedet.

Alt i alt forventer vi derfor, at arbejdsløsheden fortsat vil falde i et forholdsvist langsomt tempo. I 2020 forventes arbejdsløsheden fortsat at udgøre næsten 100.000 personer på trods af den pæne jobfremgang.

Omfanget af rekrutteringsproblemer er her og nu som følge af væksten i arbejdsstyrken også langt mere begrænset end det var under det forrige opsving. Hvis der var udbredt mangel på arbejdskraft, ville man også forvente accelererende lønninger, men lønstigningerne er faktisk stadigvæk moderate og ligger også under lønstigningerne i udlandet.

2.2 Historisk forsigtige forbrugere

På trods af de gode jobmuligheder, pæne reallønsstigninger, lave renter og gunstige tider på boligmarkedet, kan man ikke tale om noget buldrende opsving i dansk økonomi. Her 10 år efter krisen anvender forbrugerne fortsat en meget lav andel af deres indkomst på forbrug. Det fremgår af figur 4, som viser det private forbrug som andel af den disponible indkomst.

Det private forbrug faldt voldsomt, da krisen ramte dansk økonomi, og selvom forbruget efterfølgende begyndte at stige igen, er det private forbrug vokset langsommere end indkomsten. Derfor er forbrugets andel af indkomsten faldet.

Der er en række forklaringer på, hvorfor forbrugerne har sænket den andel af deres indkomst, som de anvender til forbrug og i stedet sparer op.

For det første kan det skyldes en øget utryghed hos forbrugerne, som har gjort, at de nu ønsker at have en større buffer i tilfælde af uforudsete situationer såsom arbejdsløshed eller sygdom. Det kan bl.a. skyldes de reformer, der i de senere år har øget forskellen mellem arbejdsløses og beskæftigede personers indkomst. Ligeledes kan tilbagetrækningsreformen have medført, at forbrugerne sparer mere op, så de kan gå på pension for egne midler, før de når den officielle pensionsalder.

Faldet i befolkningens samlede forbrugskvote kan også skyldes, at indkomsten er blevet mere koncentreret hos de grupper, der forbruger en forholdsvist lav andel af deres indkomst.

Figur 4. Forbrugskvoten

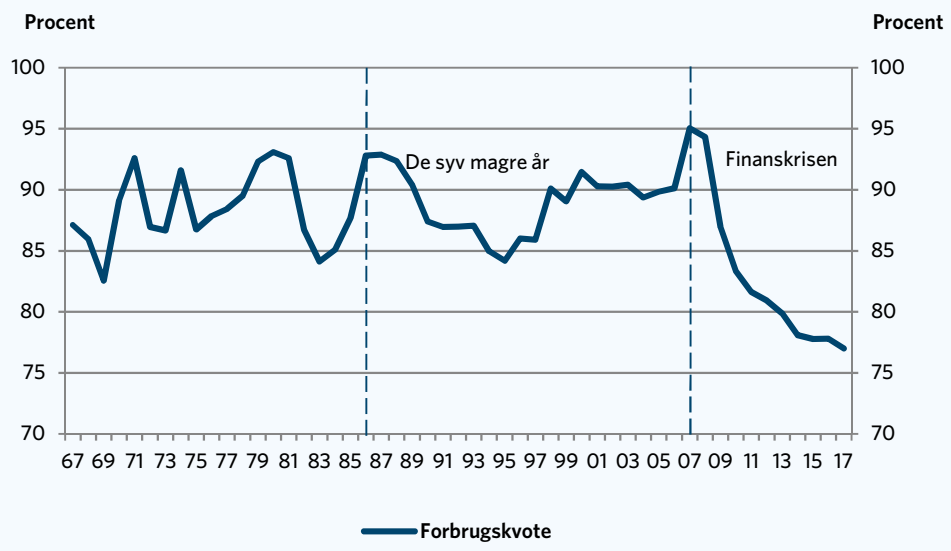

Anm.: Forbrugskvoten angiver det ydelsesbaserede forbrug ekskl. boligydelser i procent af den langsigtede forbrugsbestemmende disponible indkomst i ADAM.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, ADAM's databank.

Fremadrettet forventer vi en behersket vækst i det private forbrug på et par procent om året. De seneste indikatorer, som dankortomsætningen peger heller ikke på, at forbrugerne er på vej til at kaste sig ud i nogen forbrugsfest. Forbrugertilliden er faktisk også faldet lidt henover de seneste måneder.

Selvom væksten i det private forbrug kun er relativt behersket, kan man omvendt glæde sig over, at forbrugskvoten isoleret ikke tyder på, at en ny krise er under optræk.

Op til lavkonjunkturer i nyere tid har vi forud for vendingen typisk set en meget kraftig stigning i forbrugskvoten. Det var bl.a. tilfældet op til finanskrisen og op til de syv magre år. Det er på ingen måde tilfældet i dag, hvor forbrugskvoten tværtimod er historisk lav.

2.3 Boligpriserne er på landsplan ikke ude af takt med modellerne

Udover at holde øje med forbrugskvoten i forhold til om det går for hurtigt i økonomien, er det også en god ide at holde øje med udviklingen i boligpriserne.

Forud for sidste krise havde de økonomiske modeller, som f.eks. ADAM, svært ved at forklare udviklingen i boligpriserne. Boligpriserne voksede dengang kraftigere end man kunne forklare med bl.a. den underliggende indkomstfremgang. Hvis noget tilsvarende observeres de kommende år, er det en advarselslampe, der skal tages meget alvorligt. Ifølge Finanskrisekommissionen kunne omkring halvdelen af jobtabet under krisen frem til 2011 forklares af de faldende boligpriser.

Aktuelt er der dog ikke tegn på at modeller som ADAM undervurderer prisudviklingen på boligmarkedet.

Figur 5. Udviklingen i boligpriserne

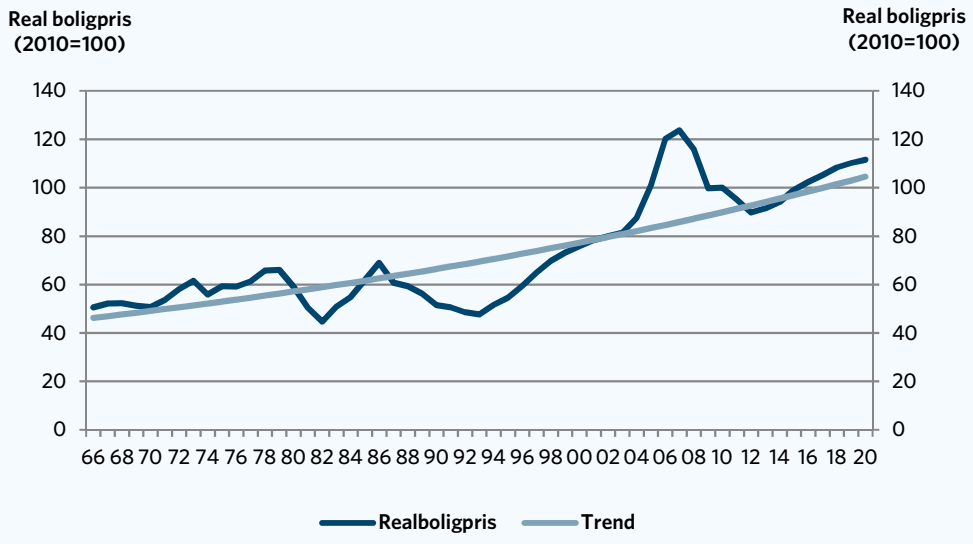

Anm.: Trenden er estimeret, som en eksponentiel trend for perioden 1966 til 2017.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Væksten i boligpriserne vurderes at ligge relativt tæt på den historiske trendmæssige vækst. Hvis man beregner en langsigtet trend i den reale boligpris, tilsiger beregningen at den reale kontantpris på huse i gennemsnit vokser med 1½ procent om året. I årene op til finanskrisen voksede den reale kontantpris væsentligt mere. Hvis boligpriserne kommer til at vokse markant mere end den historiske trendmæssige vækst tilsiger, kan det være tegn på en ny boble på boligmarkedet, men i øjeblikket lader det ikke til at være tilfældet.

Samtidig er der de senere år gennemført tiltag, som skal tage toppen af boligprisstigningerne. Adgangen til de mest risikable lån er f.eks. blevet begrænset, og det kan potentielt være med til at tage toppen af boligprisstigningerne i København og Aarhus.

Boligbeskatningen kommer med den nye aftale om boligskatterne fra 2021 også bedre til at afspejle prisudviklingen. Dermed kan boligskatterne fremadrettet igen blive et værn mod alt for høje boligpriser. Det værn manglede før finanskrisen, fordi ejendomsværdiskatten var blevet låst fast i kr. og øre.

Når de nye boligskatter indføres fra 2021, kan det dog til den tid også få boligpriserne til at falde, hvis boligpriserne i årene op til 2021 ikke tager højde for de nye boligskatter.

Det skal bemærkes, at når renterne hæves de kommende år, kan der godt komme en nedadgående korrektion på boligmarkedet i de store byer.

Sammenfattende må man om de indenlandske forhold sige, at mange af de advarselslamper man bør holde øje med, ikke blinker rødt endnu.

3 Der er behov for flere investeringer

En af de tydeligste konsekvenser af krisen er, at der igennem de sidste mange år ikke er blevet investeret nok i virksomhedernes kapitalapparat, som består af maskiner, produktionsanlæg og bygninger.

Historisk har der været en opadgående tendens i forholdet mellem kapitalapparat og arbejdskraft. Det fremgår af figur 6, der viser forholdet mellem mængden af maskiner og antallet af arbejdstimer. Forholdet mellem mængden af kapital og arbejdstimer kaldes også for kapitalintensiteten. Når der kommer flere maskiner pr. arbejdstime (når kapitalintensiteten stiger), så kan de ansatte producere mere i timen.

Figur 6. Forholdet mellem kapitalapparat og arbejdskraft

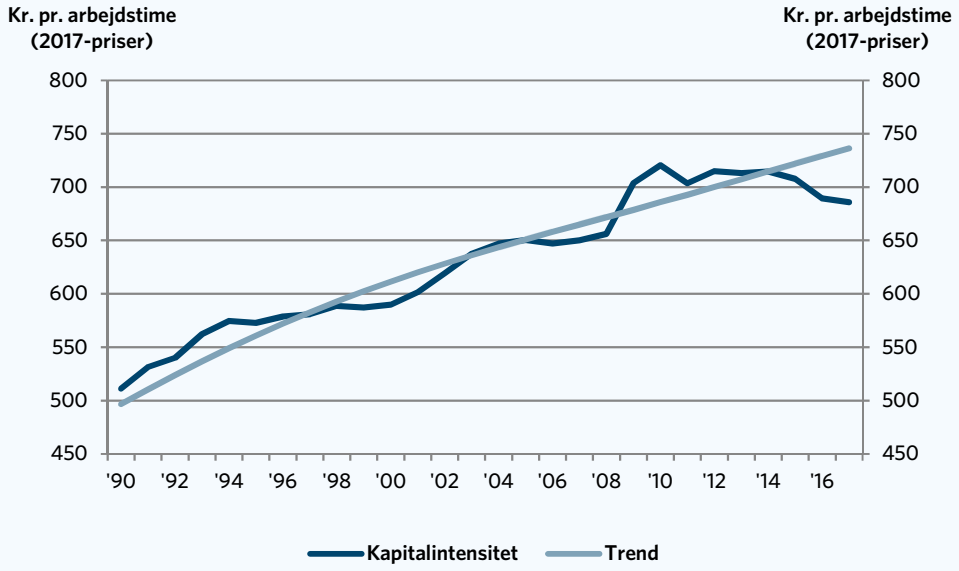

Kilde: AE på baggrund af ADAMs databank

Den kraftige jobfremgang på arbejdsmarkedet kombineret med de relativt beherskede investeringer de senere år betyder, at forholdet mellem kapitalapparat og arbejdskraft er stagneret. De seneste år er forholdet mellem kapital og arbejdskraft endda faldet lidt.

Hvis udviklingen ikke vendes og investeringerne ikke intensiveres kan det have negative konsekvenser for vores vækstmuligheder. De manglende investeringer og den svage produktivitetsudvikling betyder, at dansk økonomi under krisen har lidt et varigt velstandstab på 90 mia. kr.

Den manglende kapitalopbygning under krisen kan skyldes, at der primært er investeret i vedligeholdelse og reparation af det eksisterende kapitalapparat. Konsekvensen er, at man ikke har fået investeret tilstrækkeligt i ny teknologi.

De seneste tal for kapacitetsudnyttelsen i virksomhederne viser, at virksomhederne har stadig mindre ledig kapacitet til at producere. Derfor må man også forvente, at investeringer bliver øget de kommende år, så der kan produceres mere pr. arbejdstime. Der er dog ikke udsigt til, at vi får indhentet det velstandstab krisen har påført dansk økonomi.

4 Gode tider kan flytte grænser

Under sidste højkonjunktur så vi, hvordan flere af de grupper, der var i udkanten af arbejdsmarkedet, fik fodfæste på arbejdsmarkedet. Bl.a. faldt langtidsledigheden herhjemme markant. Det fremgår af figur 7, der viser udviklingen i antallet af arbejdsløse, som har været ledige i et år eller længere. Antallet af langtidsledige var før krisen helt nede omkring 14.000 personer, svarende til ca. ½ pct. af arbejdsstyrken.

Opgørelsen er baseret på 'Arbejdskraftundersøgelsen' fra Danmarks Statistik og omfatter også arbejdsløse, som ikke indgår i den registrerede bruttoledighed – f.eks. arbejdsløse uden ret til dagpenge eller kontanthjælp.

Under dette opsving er der også gjort et indhug i gruppen af langtidsledige, og hvis opsvinget fortsætter, er der gode muligheder for, at langtidsledigheden kan reduceres yderligere.

Samtidig er det lettere for de svage grupper at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, hvis der er rift om arbejdskraften. Det samme gør sig gældende for gruppen af personer med ikke-vestlig baggrund.

Figur 7. Udviklingen i antallet af langtidsledige

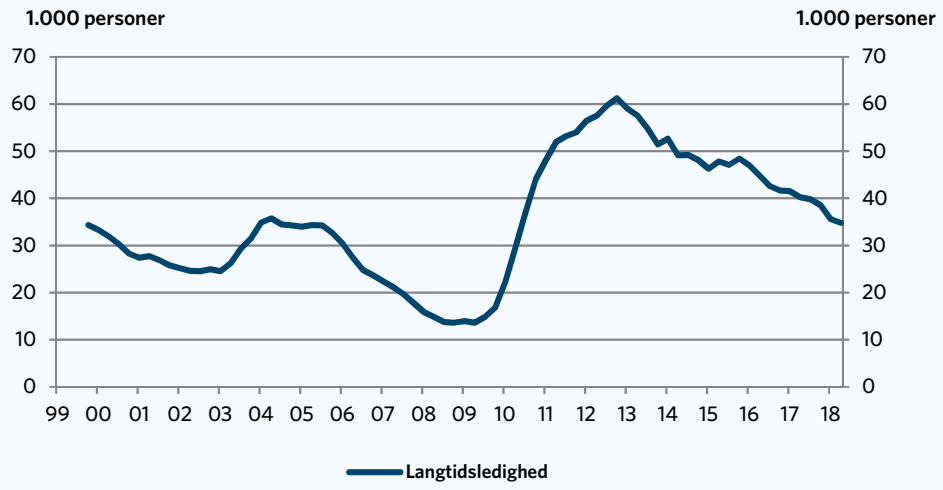

Anm.: Der ses på antallet af arbejdsløse med 12 måneders ledighed eller mere bag sig. Fordi antallet svinger meget fra kvartal til kvartal, er det valgt at se på et fire perioders glidende gennemsnit for bedre at kunne aflæse tendensen i tallene. Sammenligninger af niveauet før og efter 2007 skal tolkes med forsigtighed, fordi arbejdskraftundersøgelsen blev omlagt i 2007, hvilket kan have medført databrud. Stigningen fra 2015 til 2016 skal tolkes varsomt, da der var øget usikkerhed om AKU-tallene i 2016.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Et moderat pres på arbejdsmarkedet kan derfor være en fordel for økonomien. Hvis man samtidig via opkvalificering og en målrettet beskæftigelsesindsats får sikret disse grupper en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, kan gode tider være med til at forbedre strukturerne på arbejdsmarkedet.

Derfor bør finanspolitikken de kommende år også understøtte, at den positive udvikling vi i øjeblikket ser på arbejdsmarkedet, kan fortsætte.

Opsvinget er så selvbærende, at der ikke er nogen grund til at finanspolitikken øger farten i dansk økonomi, men omvendt skal finanspolitikken heller ikke strammes for voldsomt.

Dansk økonomi rammer ikke muren, og bliver overophedet bare fordi beskæftigelsen kommer lidt over de strukturelle niveauer. I gode tider skal beskæftigelsen ligge lidt over de strukturelle niveauer. Vi skal turde udfordre de strukturelle "grænser" i økonomien.

Den vedvarende stigning vi så i beskæftigelsen op gennem 90'erne, og som vi efterfølgende har været i stand til at holde fast i, skyldes ikke kun arbejdsmarkedsreformer, men skyldes også de overvejende gode konjunkturer vi oplevede op gennem 90'erne, og at man forbedrede beskæftigelsesindsatsen for de arbejdsløse. Beskæftigelsen lå i lange perioder i 90'erne lidt over de strukturelle niveauer uden økonomien blev overophedet. Det fremgår af figur 8, som viser udviklingen i beskæftigelsen sammen med

AE's vurdering af den strukturelle beskæftigelse. Det samme billede kan man genfinde i den seneste vismandsrapport, hvor beskæftigelsen i lange perioder i 90'erne også ligger over den strukturelle beskæftigelse.

Det kunststykke skal vi forsøge at gentage. Samtidig skal vi opprioritere voksen- og efteruddannelse samt beskæftigelsesindsatsen, så vi kan sikre at flere får en tættere og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 8. Faktisk og strukturel beskæftigelse

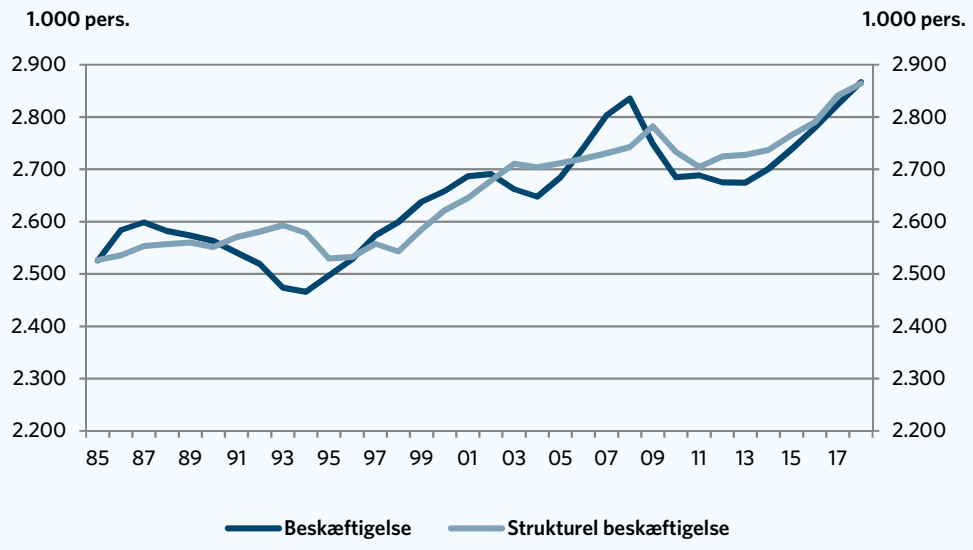

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, Finansministeriet, De økonomiske vismænd og egne beregninger.

Bilag 1. Samlet nøgletal

Samlede nøgletal i AE's prognose efterår 2018				
	2017	2018*	2019*	2020*
	Realvækst, kædede værdier, pct.			
BNP	2,3	1,2	1,9	1,8
Indenlandsk efterspørgsel	2,1	3,4	1	1,8
Privat forbrug (inkl. NPISH)	1,6	2,3	2,1	2,1
Offentligt forbrug	0,6	0,4	0,4	0,4
Offentlige investeringer	-5,5	1,2	2	0,8
Boliginvesteringer	8,6	10	4	4
Erhvervsinvesteringer	5,9	11,8	-2,8	3,1
Lagre mv. (vækstbidrag)	0,2	0	0	0
Eksport af varer og tjenester	4,4	-0,1	2,9	3,2
Import af varer og tjenester	4,3	3,9	1,2	3,5
	2017	2018*	2019*	2020*
Beskæftigelse (ændring 1.000 personer)	46	44	36	24
Bruttoledighed (1.000 fuldtidspersoner)	116	108	103	99
Offentlig saldo (mia. kr.)	23,7	3,8	-7,3	0,1
Offentlig saldo (pct. af BNP)	1,1	0,2	-0,3	0
Betalingsbalance (pct. af BNP)	7,6	5,5	5,9	5,8
Forbrugerprisindeks (årlig stigning i pct.)	1,1	0,8	1,4	1,6
Boligpriser, enfamiliehuse (årlig stigning i pct.)	4	3,8	3,2	2,8

Kilde: AE's efterårsprognose 2018

Udgivet af
AE - Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Reventlowsgade 14, 1. sal
1651 København V.
Telefon: 33 55 77 10
E-mail: ae@ae.dk
www.ae.dk